

Aderarea la Uniunea Europeana si pietele de capital

Intrucat este o tema la moda, am studiat efectele aderarii la Uniunea Europeana asupra burselor din Polonia, Ungaria si Cehia, tari ce au intrat in Uniune pe 1 mai 2004. Evolutia capitalizarii celor trei burse a evoluat astfel (in miliarde USD):

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Polonia	29.9	25.2	27.1	36.0	58.7	95.4	116.9
Cehia	11.1	8.9	14.6	22.8	43.7	54.1	63.6
Ungaria	12.0	9.9	10.8	15.5	17.6	23.0	21.5
Medie %*	-	-17.7%	26.9%	44.2%	56.1%	39.0%	11.2%

Pe ultimul rand din tabel am calculat cresterea anuala medie a capitalizarii celor trei burse. Perioada din preajma aderarii pare sa fi fost foarte benefica pentru capitalizare, in primul an dupa aderare (2004) inregistrandu-se cea mai mare crestee de capitalizare din perioada analizata. De asemenea, primul an inainte de aderare (2003), precum si al doilea an dupa (2005) au inregistrat cresteri semnificative.

Mai departe, am efectuat aceeasi analiza din punct de vedere al valorii anuale a tranzactiilor cu actiuni (in miliarde USD ; pentru 2006 am estimat valoarea anuala pe baza valorii pe primele 8 luni ; ultimul rand din tabel prezinta cresterea anuala medie a valorii tranzactiilor):

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Polonia	23.8	14.8	16.5	21.3	34.6	60.8	38.3
Cehia	6.8	3.4	6.0	9.1	18.7	43.5	29.4
Ungaria	12.1	4.8	5.9	8.3	8.4	15.7	13.1
Medie %	-	-49.4%	37.0%	40.5%	56.4%	98.4%	7.78%

Din nou, efectele par sa fie favorabile, iar anii din preajma aderarii, in special primii doi dupa aderare, au adus cresteri semnificative de valoare a tranzactiilor cu actiuni. In fine, ultima analiza se refera la cresterea indicilor oficiali ai burselor (WIG in Polonia, PX in Cehia si BUX in Ungaria):

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Polonia	-1.3%	-22.0%	3.2%	44.9%	27.9%	33.7%	24.3%
Cehia	-2.3%	-17.5%	16.8%	43.1%	56.6%	42.7%	-1.8%
Ungaria	-12.8%	-9.2%	9.4%	20.3%	57.2%	41.0%	5.6%
Medie %	-5.5%	-16.2%	9.8%	36.1%	47.2%	39.1%	9.4%

Si efectele asupra preturilor actiunilor au fost similare in perioada analizata, primul an dinainte de aderare si urmatorii doi dupa aderare fiind cei mai profitabili.

Desigur, toate evolutiile de mai sus sunt influentate de multi alti factori, precum conjunctura pietelor internationale, atitudinile investitorilor straini, elemente specifice fiecarei tari. Insa informatiile merita retinute. Ce s-a intamplat la BVB in aceeasi perioada ? (datele de mai jos sunt in miliarde USD, iar valoarea tranzactiilor pe 2006 este

estimata; pe langa valorile absolute, am prezentat si variatiile procentuale de la un an la altul) :

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Capitaliz.	0.4	1.2	2.7	3.7	11.9	18.1	26.8
Var. %	-	195.3%	121.2%	36.5%	221.8%	52.3%	47.2%
Val. tranz	0.1	0.1	0.2	0.3	0.7	2.7	3.0
Var. %	-	51.9%	61.9%	41.4%	147.6%	257.2%	10.9%
% BET	21.5%	38.6%	119.8%	30.9%	101.0%	50.9%	28.8%

Tabloul este unul destul de amestecat. Problema este ca indicatorii BVB, atat cei legati de capitalizare cat si cei legati de valoarea tranzactiilor, inregistreaza inca valori foarte mici fata de bursele din jur, astfel incat salturile indicatorilor BVB pot fi destul de bruste.

Ramane de vazut ce ne va rezerva viitorul, si cat de mult va influenta aderarea activitatea la BVB. Cert este, inasa, ca efectul nu poate fi decat pozitiv, daca ne raportam la ceea ce s-a intamplat la bursele din jur.

Razvan Pasol
Octombrie 2006
www.kmarket.ro